

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XLII. — Izdan in razposlan dné 10. avgusta 1892.

(Obsega števil. 119.—125.)

119.

Zakon z dné 28. julija 1892. l.

o zvišatvi poroštva za železnico Eisenerz-Vordernberg in o eventualnem odkupu té železnice po državi.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, da podjetju lokalne železnice Eisenerz-Vordernberg v založbo veče potrebščine, ki se je pokazala pri gradnji, in v napravo investicijskega zalóga zagotóvi zvišatev na podstavi določil člena II. v zakonu z dné 5. julija 1888. l. (Drž. zak. št. 110.) po državi poroštvovanega čistega donosa.

Zvišatev poroštva, ki jo je zagotoviti, ne smé v nobenem slučaju presegati letne potrebščine za štiri odstotno obrestovanje in za to, da se v 70 letih razdolži nominalni znesek 2,000.000 gl. a. v. v notah, katerega je izdati kot del štiri odstotnega v taisti razdolžitveni dobi povratnega prednostnega zajma, ki naj ga vzprejme zgoraj imenovano podjetje v skupnem nominalnem znesku 3,000.000 gl. a. v. v notah.

Zadolžnice v nominalnem znesku 1,000.000 gl. a. v. v notah spredaj imenovanega prednostnega

zajma, katere se potemtakem ne izdadó precej, smejo se izdati samó v slučaju, da zgoraj omenjeno lokalno železnico odkupi država (člen II.).

Člen II.

Vlada se pooblašča, v členu I. imenovano lokalno železnico s prevzetjem vseh aktiv in pasiv podjetja, sosebno vsega dolga prednostnih zadolžnic, odkupiti za državo pod nastopnimi pogoji, namreč

- a) da se po deželi štajerski zagotovljeno prispevanje, sestoječe iz dvajset letnih obrokov po 20.000 gl. izpremeni v enokratno, s koncem leta 1894. dosepevajoče glavnično plačilo v znesku najmenj 330.000 gl.;
- b) da pridóbi izdane prednostne délnice v nominalnem znesku 1,000.000 gl. a. v. država po ceni največ 900.000 gl. a. v. v notah, katera kupna cena naj se založi z oddajo v členu I., poslednjem stavku navedenega ostalega zneska prednostnih zadolžnic, in
- c) da se izdane osnovne delnice v nominalnem znesku 700.000 gl. a. v. brez vsakega odplačila odstopijo državi.

Člen III.

Za izdajo in vkniženje v členu I. oznamjenega prednostnega zajma, potem za spise in listine, ki jih bo napraviti po tem povodu, vštevši zastavbno

listino, dodeljuje se oprostitev od pristojbin in kolkov, kakor tudi gledé na kupone tega zajma oprostitvev od dohodarine in kuponske kolkovnine.

Prav takó se dodeljuje prostost od kolkov in pristojbin za dogovor, kateri se bo sklenil v slučaji odkupa železnice Eisenerz-Vorderberg po državi, kakor tudi za vloge, vpise, izdatke, pogodbe in druge listine, ki jih bo napraviti vsled odkupa té železnice.

Člen IV.

Izvršitev tega zakona, ki zadobi moč in veljavo z dném razglasitve, naroča se Mojemu trgovinskemu in Mojemu finančnemu ministru.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

120.

Zakon z dné 28. julija 1892. l.

o dopustkih in pogojih za gradnjo železnice po murski dolini.

S pritrđitvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, da v zagotovilo gradnje lokomotivne železnice, katero bo izvesti kot lokalno železnico z ozko raztečino od postaje Unzmarkt na železnici cesarjeviča Rudolfa črez Murau in Tamsweg v Mauterndorf (železnica po murski dolini), prevzame polno vplačanih osnovnih delnic delniške družbe, ki jo bo za to železnico napraviti, v največinskem znesku 400.000 gl. avstr. vredn. v notah po polni nominalni vrednosti.

Člen II.

Dodelitev té državne pripomoči je zavezana s pogojem,

1. da za nabavo ostale glavnice za gradnjo, sedaj proračunjene z efektivnim zneskom 1,940.000 gl. avstr. vredn., dežela štajerska in salcburška v družbi z vdeleženci prevzameta zne-

sek 1,400.000 gl. avstr. vredn. v prednostnih delnicah in pa znesek 540.000 gl. avstr. vredn. v osnovnih delnicah delniške družbe, ki jo bo napraviti po členu I.;

2. da se dividenda, katera pristoji prednostnim delnicam, ki se izdadó, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, ne odmerja z več kakor sè štirimi odstotki, in

3. da se osnovnim delnicam, katere prevzame država, in gledé katerih se glasovalna pravica po pravilih ne smé omejiti na največinsko število glasov ali nasproti posestnikom prednostnih delnic, dodelé iste pravice kakor ostalim osnovnim delnicam.

Člen III.

V založbo kake večje potrebščine pri gradnji, potem v založbo stroškov za razširne stavbe, nabave in druge investicije, ki niso obsežene v prvotni napravi in opremi železnice, more se napravna glavica imenovane železnice po potrebi zvišati z izdajo prednostnih ali osnovnih delnic z dovolilom vlade.

Člen IV.

Kupno ceno 400.000 gl. avstr. vredn. za osnovne glavnice, katere prevzame država (člen I.) in katere mora poprej dežela štajerska popolnoma vplačati, ni nikakor poplačati pred iztekom leta 1894. in še le s časom, ko bo se po mnenji vlade in po dokazilih, katera naj ona preskušuje, vzvidelo zagotovljeno, da se bo držal dopustilu ustrezni rok gradnje (člen V.).

Člen V.

V členu I. oznamenjeno železnico je dokončati ter izročiti javnemu prometu v dveh letih in pol, računè od dné, ko se dá dopustilo.

Člen VI.

Ta zakon stopi v moč in veljavo z dném razglasitve.

Izvršitev njegova se naroča Mojemu trgovinskemu in pa Mojemu finančnemu ministru.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

121.**Razglas trgovskega ministerstva
z dné 29. julija 1892. l.**

o napravi in obratu zobokolesnice na Schafberg, omenjene v Najviši dopustilnici z dné 13. januarja 1890. l. (Drž. zak. št. 15.) za lokalno železnico iz Išla v Salcburg.

Izpreminjaje §. 1., odstavek drugi v Najviši dopustilnici z dné 13. januarja 1890. l. (Drž. zak. št. 15.) dodelilo se je za lokalno železnico iz Išla v Salcburg s krilom v Steindorf na podstavi Najvišega pooblastila delnični družbi za lokalno železnico po Salzkammergutu v Salcburgu dovolilo, da napravi od samostojnega izhodišča v St. Wolfgangu lokalno železnico na Schafberg, katero bo izvesti kot zobokolesnico. Za to so se ustanovili nastopni pogoji:

1. Projektovano zobokolesno železnico na Schafberg je zmatrati v vsakem oziru za celovit del podjetja lokalnih železnic po Salzkammergutu, katera je predmet Najviše dopustilnice z dné 13. januarja 1890. l. (Drž. zak. št. 15.).

Potemtakem se morajo o gradnji in obratu té zobokolesnice razen postavljenih dopustilnih pogojev uporabljati tudi zaukazila prej omenjene Najviše dopustilnice, todà izvzemši zaukazila §. 7., odstavka 1. do 5. in §. 8. té dopustilnice.

Sosebno je delnična družba za lokalne železnice po Salzkammergutu dolžna, omenjeno zobokolesnico dokončati v dobi dveh lét, ustanovljeni v §. 3., poslednjem odstavku prej omenjene Najviše dopustilnice, računèč od dne, katerega se dá privolitev za gradnjo, ter jo neprestano obratovati ves čas dopustilne dobe od 15. dné maja do 30. dné septembra vsakega leta.

2. Med izhodiščem zobokolesnice v St. Wolfgangu in primernim krajem glavne proge Išl-Salcburg bo najprej vrediti pravilno parnično zvezo v stiku in v stik z obojestranskimi železničnimi vlaki, ako treba dogovorno z obstoječim parničnim podjetjem na Wolfgangskem jezeru, in pozneje napraviti krilo od glavne proge v St. Wolfgang, ako bi se to vzvidelo potrebno.

To poslednje krilo, za katero bo treba dobiti posebno dopustilo za gradnjo in obrat, dolžna bo

pak delnična družba za lokalne železnice po Salzkammergutu izvršiti samó tedaj, ko se bo po mnenji državne uprave pokazalo, da glavnično breme, ki znova nastane družbi, najde svojo založbo v čistem donosu novega železničnega kosa, zagotovljenem s prispevki vdeležencev ali kako drugači, prištevši dejanski čisti donos že izvedenih železničnih prog. kolikor ta donos ne presega njih glavničnega bremena, pri čemer je za delnično glavnico vračunjati petodstotno dividendo.

3. Družba je dolžna, da ob enem z gradnjo železnice na Schafberg prične tudi gradnjo spojnih kosov iz Strobla v Mondsee in v Išlu od kolodvora lokalne železnice do kolodvora državne železnice ter jo dokonča v roku, ustrežajočem dopustilu.

Bacquehem s. r.

122.**Ukaz trgovskega ministerstva
v porazumu z ministerstvom za no-
tranje stvari in finance z dné
5. avgusta 1892. l.**

o prepovedi krošnjarstva v okoliši mestne občine
Mödling.

Na podstavi §. 10. v cesarskem patentu z dné 4. septembra 1852. l. (Drž. zak. št. 252.) in §. 5. v izvršitvenem predpisu k njemu se prepoveduje krošnjarstvo v okoliši mestne občine Mödling od 1. dné maja do 15. dné oktobra vsakega leta.

Ta prepoved se ne uporablja o pripadnikih v §. 17. krošnjarskega patenta in v dotičnih dodatnih ukazih navedenih, gledé na krošnjarstvo posebno pogodovanih krajev.

S to prepovedjo se tudi ne ruši v §. 60., odstavku 2. obrtnega redú omenjena dražba tamkaj oznamenjenih predmetov za domačo porabo od hiše do hiše ali na cesti.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

Bacquehem s. r.

123.**Ukaz ministerstev za notranje stvari, trgovino in finance z dné 8. avgusta 1892. l.,**

s katerim se prepoveduje uvoz in prevoz sadja in zelenjave, potém kavijarja in rib, in pa živalskih kož in drugih živalskih produktov iz Rusije.

Zastran nevarnosti, da bi se zanesla kolera, prepoveduje se porazumno s kraljevo-ogersko vlado uvoz in prevoz sadja in zelenjave, potém kavijarja, svežih, posušenih, okajenih in osoljenih rib, in pa živalskih kož in živalskih produktov iz Rusije.

Ta ukaz zadobi moč s tistim dném, katerega ga bodo izvedele dotične colnije, oziroma pomorska zdravstvena oblastva.

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.

124.**Ukaz finančnega ministerstva z dné 8. avgusta 1892. l.**

o preklicu domačih srebernih novcev, izkovanih po pogodbenem (konvencijskem) novčnem merilu.

C. k. finančno ministerstvo je z ozirom na §§. 11. in 12. cesarskega patenta z dné 27. aprila 1858. l. (Drž. zak. št. 63.) vkrenilo, da tamkaj navedene domače, po konvencijskem novčnem merilu izkovane sreberne novce z dném 31. decembra 1892. l. kot poslednjim rokom prekličie po nastopnih vrednostih v srebernih novcih avstrijske vrednote:

1. Kos za 2 goldinarja ali tolar z 2 gl. 10 kr.
2. „ „ 1 goldinar ali $\frac{1}{2}$ tolarja z 1 gl. 05 kr.
3. Kos za $\frac{1}{3}$ goldinarja ali dvajsetica novega kova, $\frac{9}{10}$ čista in *Lira austriaca* — gl. 35 kr.
4. Kos za $\frac{1}{3}$ goldinarja ali dvajsetica starega kova, $9\frac{1}{3}$ lotov čista — gl. 34 kr.
5. Kos za $\frac{1}{6}$ goldinarja ali desetica in $\frac{1}{2}$ lire — gl. 17 kr.
6. Kos za $\frac{1}{12}$ goldinarja ali petica in $\frac{1}{4}$ lire — gl. $08\frac{5}{10}$ kr.
7. Kos za $\frac{1}{20}$ goldinarja ali kos za 3 krajcarje z — gl. 05 kr.

8. Kronski tolar z 2 gl. 30 kr.
9. $\frac{1}{2}$ kronskega tolarja z 1 gl. 12 kr.
10. $\frac{1}{4}$ „ „ „ — gl. 55 kr.

Te novce naj tedaj vse c. k. blagajnice in vi c. k. uradi pri vseh plačilih in izmenjavah vzprejemajo po zgoraj omenjenih vrednostih samo še do konca decembra 1892. l., nadalje pa naj jih ne izdajejo več.

Po preteku tega roku se taki novci ne bodo vzprejemali pri c. k. blagajnicah in uradih ni v nominalni vrednosti ni proti povračilu materialne vrednosti; tudi se pri c. k. zamenjevalnicah zlata in srebra po tem času ne bodo zamenjevali več.

To isto veljá tudi o šestih pogodbenih (konvencijskih) novcev, ki so s cesarskim ukazom z dné 29. avgusta 1870. l. (Drž. zak. št. 108.) bile preklicane, pa so se do sedaj proti povračilu nominalne vrednosti v srebru še vzprejemale; tudi té bodo s pretekem meseca decembra 1892. l. izključene od zamenjave.

Ob enem se vnovič opozarja na to, da se kakor dosedaj, takó zvani levantinski tolarji, to je s podobo cesarice Marije Terezije slavnega spomina opremljeni konvencijski tolarji iz leta 1780., katerih zakonita vrednost je nehala po §. 11. zgoraj navedenega cesarskega patenta, ne bodo smeli po c. k. blagajnicah in c. k. uradih vzprejemati v plačilo in da se tudi ne bodo smeli zamenjevati.

Steinbach s. r.

125.**Ukaz ministerstev za finance, trgovino in poljedelstvo z dné 10. avgusta 1892. l.,**

v izvršitev domenka v točki 5. završilnega z apisnika III. k tarifi B trgovinske in plovstvene pogodbe med Avstrijsko-Ogerskim in Italijo z dné 6. decembra 1891. l. (Drž. zak. št. 17. iz l. 1892.).

Ker je nastopil uvèt točke 5. završilnega z apisnika III. k tarifi B (colí ob uvozu na Avstrijsko-Ogersko) trgovinske in plovstvene pogodbe med Avstrijsko-Ogerskim in Italijo z dné 6. decembra 1891. l. (Drž. zak. št. 17 iz leta 1892.), zaukazuje se v porazumu z vdeleženimi kraljevo-ogerskimi ministerstvi takó-le:

Lombardska, benečanska, srednje-italijanska, napolitanska in sicilijanska vina, nadalje navadna

pijemontska vina odpravljati je, ako dohajajo v sodih, ob uvozu po suhem ali po morji v avstrijsko-ogerski colni okoliš po colnem postavku 3 gl. 20 kr. v zlatu avstrijske vrednote na 100 *kg* po nastopnih načinih:

1. Posameznim pošiljkatvam se morajo priložiti spričevala o izviru, katera naj dokazujejo, da so dotična vina pridelek katerega od omenjenih vinskih ozemljij.

Ta spričevala o izviru naj izdaje ali tisti cesarski in kraljevi avstrijsko-ogerski konzulski urad, v čegar uradnem okoliši leži kraj, kjer se je vino pridelalo, ali pa krajno oblastvo tega kraja; v poslednjem slučaju mora spričevalo o izviru imeti visum pristojnega cesarskega in kraljevega avstrijsko-ogerskega konzulskega urada.

Spričevalo o izviru mora poleg podatkov, potrebnih po §. 4. izvršitvenega predpisa k obči avstrijsko-ogerski colni tarifi z dné 25. maja 1882. l. (Drž. zak. št. 49.), obsegati še kraj, kjer se je vino pridelalo, in pa póved, h kateremu od zgoraj označenih vinskih okolišev spada ta kraj, potém podrobnejše označilo vina po njegovi barvi, po številu, po znamenji in številki posameznih sodov, in pa skupno kosmato težo pošiljatve.

V colnijskih izrecilih, v katerih se zahteva uporabljanje colnega postavka po 3 gl. 20 kr., povedati je dotični pogodovani vinski okoliš kraljevine italijanske in pri pijemontskih vinih sosebno še, da so dotična vina „navadna“ pijemontska.

2. Iz zgoraj navedenih vinskih okolišev kraljevine Italije izvirajoča vina morajo biti narejena po alkoholskem vretji iz svežega grozdja, pri čemer pak je dovoljeno, da se je ž njimi postopalo takó, kakor zahteva šola, in tudi da so se umetalno izčistila.

Drugačna vina, n. p. mošt, začinjena vina (na primer pelinovec [*Wermuthwein*]), zgošččen mošt, vkuhana vina in pa vina, ki se uvažajo v drugačnih obalkah kakor v sodih, izločiti je od postopanja po colnem postavku 3 gl. 20 kr. na 100 *kg*.

3. Kot vina po colnem postavku 3 gl. 20 kr. na 100 *kg* bodo smele colnije odpravljati, ne da bi za to morale tirjati izvid veščakov, tista vina,

a) pri katerih pri notranji preiskavi dotične pošiljatve se najde s pokušanjem, da se ima sploh opraviti z vinom, pri čemer naj preiskovalni uradnik pazi sosebno na duh, okus in barvo vina;

b) pri katerih se alkoholovitost, vsebina skupnega izlečka in mavca giblje v nastopnih mejah:

I. Alkoholovitost ne smé pri toplini 12° Réaumurjevih znašati več kakor 15 odstotkov prostornine; pri navadnih pijemontskih vinih pak ne smé vsebina alkohola presegrati 12 odstotkov prostornine.

II. Vsebina skupnega izlečka teh vin smé znašati:

A. Pri bélih vinih, ki ne dišé sladkobno:

α) pri alkoholovitosti do 9 odstotkov prostornine ne menj kakor 16 gramov v enem litru;

β) z alkoholovitostjo nad 9 do 11 odstotkov prostornine ne menj kakor 19 gramov v enem litru;

γ) z alkoholovitostjo nad 11 do 15 odstotkov prostornine ne menj kakor 21 gramov v enem litru;

B. pri rudečih vinih, ki ne dišé sladkobno:

α) z alkoholovitostjo do 11 odstotkov prostornine ne menj kakor 21 gramov v enem litru;

β) z alkoholovitostjo nad 11 do 15 odstotkov prostornine ne menj kakor 25 gramov v enem litru;

C. pri sladkobno dišečih belih in rudečih vinih z alkoholovitostjo do 15 odstotkov prostornine ne menj kakor 30 gramov v enem litru.

III. Vsebina kalijevega sulfata ne smé v enem litru presegrati 2 gramov.

4. Preiskave, potrebne vsled spredaj stoječe točke, naj colnije opravljajo takó le:

ad I. Določujoč alkoholovitost, držati se je prekapne (destilacijske) metode in prekapnino preskusiti z alkoholomérom.

ad II. Določujoč vsebino skupnega izlečka, preiskati je prekapninski ostanek, ki se ga dobi po preiskavi ad I., z Ballingovim saharometrom gledé na vsebino skupnega izlečka.

ad III. Vina se gledé na njih vsebino mavca preskusijo z raztopino imajočo, 28 gramov klorovega barija v enem litru, da imajo največ 2 grama kalijevega sulfata v enem litru, v ocedini pak ne smé biti nikakega kaliža.

Natančnejša določila o tem, kakó te preiskave opravljati in o rabi aparatov, ki se pri tem uporabljajo, bodo se colnijam dala na znanje v posebnem navodilu.

5. Ako se iz preiskave, ki jo opravijo colnije, pokažejo posledki, različni od priznakov, navedenih v točki 3. tega ukaza, odvzeti je dotični po-

šiljatvi vina dva vzorca po 1 liter, napolniti ž njima popolnoma čisti, suhi, steklenici, zapreti ju neprodušno, deti na nji pečat urada in stranke ter ju opremiti z nadpisi, ustrezajočimi póvedim spričevala o izviru in colnijskega izrecila.

Enega od teh vzorcev je, ako odpravo vrši kaka v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ali v Bosni ali Heregovini ležeča colnija, doposlati v nadaljno kemijsko preiskavo vinstvenim poskuševališčem v Gorici, Klosterneuburgu, St. Michelu ali na Dunaji, oziroma ako odpravo vrši kaka v deželah ogerske krone ležeča colnija, vinstvenima zavodoma in poskuševališčema v Budimpešti ali v Ogerskem Starem gradu. Drugi vzorec naj colnija hrani šest mesecev.

Na željo stranke je moči izvršiti odpravo pošiljatev, katerih vzorci so se doposlali kakemu vinstvenemu poskuševališču, že preden pride izvid teh zavodov, ako se zagotovi obči colni postavek 20 gl. na 100 kilogramov in pa eventualna pripadninska kazen.

6. Vinstvena poskuševališča morajo po znanstveno priznanih načelih ustanoviti, ali imajo opraviti z vinom iz oznamenjenih vinskih okolišev, katero ustreza uvetom točke 2. tega ukaza; pri ti preskušnji niso navezana na navodila in mejne številke, ki so postavljene, ako to preskušnjo opravljajo colnije.

7. Imenovana italijanska vina je moči po colu 3 gl. 20 kr. v množinah nad 100 *kg* odpravljati samó pri colnijah, ki so opremljene s potrebnimi aparati.

Té so:

- a) v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru: Dunaj, Praga, Linec, Ljubljana, Celovec, Pontablo, Inspruk, Bolcan, Riva, Ala, Codrone, Trst, Gorica, Pula, Rovinj, Mali Lošinj, Krmin, Visco, Nogaredo, Zader, Splét, Šibenik, Metković, Gruž, Dubrovnik, Kotor in Novigrad kotorski;
- b) v deželah ogerske krone; Budimpešta, Požun, Reka, Tamišvar, Zagreb, Šopronj in Senj;
- c) v Bosni in Heregovini: Sarajevo.

V množinah pod 100 *kg* se more odprava po colu 3 gl. 20 kr. vršiti brez podrobnejše preiskave, izvzemši slučaj, da je vino očividno sumno.

8. Ta ukaz zadobi moč in veljavo dné 27 avgusta 1892. l.

Falkenhayn s. r.

Bacquehem s. r.

Steinbach s. r.